

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s
framställning till Ålands landsting med förslag
Nr 9/1951. till första tillägg till ordinarie inkomst-
och utgiftsstaten för landskapet Åland för år
1951.

Sedan landskapsnämnden överlämnade sitt förslag till ordinarie
budget för år 1951 hava frågor, i vilka man i regel då ännu icke
kunnat fatta beslut, föranlett nedan upptagna förslag till till-
lägg till förenämnda budget.

A. INKOMSTER.

Såsom i motiveringen för utgiftsbudgeten nedan framgår torde
Ålands centralsanatorium och tuberkulosbyrå snart kunna tagas i
bruk.

Kommunerna skola deltaga i ersättandet av kostnaderna för cen-
tralsanatoriets och tuberkulosbyråns upprätthållande i samma pro-
portion som kommunerna jämlikt rikets tuberkuloslag ansvara för
sagda kostnader. Till centralsanatoriets årliga underhålls- och
driftkostnader utgår sålunda i landskapsunderstöd per vård dag ett
belopp, vilket motsvarar hälften av det genomsnittliga beloppet
av alla rikets centralsanatoriers godtagbara underhålls- och

ler

ett

ts

för

na på

driftskostnader. Sagda belopp fastställles i förordning. Till tuberkulosbyråns underhålls- och driftskostnader utgår landskapsunderstödet med hälften av de godtagbara, verkliga kostnadernas belopp. Då emellertid de på kommun ankommande årliga bidragen förfalla till betalning först sedan sjukhusets bokslut för vederbörande räkenskapsår godkänts och av landskapsnämnden fastställts, kan ifrågavarande andelar icke inkasseras under år 1951. På denna grund hava såsom inkomster för 1951 från sjukhuset observerats endast beräknade inkomster från dagavgifter, naturaförmåner och andra direkta intäkter.

B. UTGIFTER.

Egentliga utgifter.

Fjärde huvudtiteln.

Hälso- och sjukvården.

Ålands centralsanatorium och tuberkulosbyrå.

Då byggandet av första etappen av Ålands centralsjukhus fortskridit så långt att centralsanatoriet och tuberkulosbyrån snart kan tagas i bruk, har landskapsnämnden beslutat lediganslå i budgetförslaget upptagna befattningarna, förutom läkarbefattningen, som redan är besatt. Översköterske-, kosthållerske-, maskinmäs-

tar- och ekonombefattningarna avses tillträdas den 1 inkommande maj, medan de övriga skulle tillträdas 1 juni. Då man kan förutsätta att större delen av personalen att börja med kommer att vara bosatta i Mariehamn, har jämväl dyrortsanslag beaktats i budgetförslaget. De ifrågavarande utgifterna hava intagits under fjärde huvudtiteln femte kapitel, varför anslaget för "Övrig hälso- och sjukvård" flyttas under sjätte kapitlet. Läkarens grundlön har ännu icke fastställts av landskapsnämnden, varför anslaget härför upptagits som förslagsanslag.

Femte huvudtiteln.

Undervisningsväsendet.

Folkskolväsendet.

Då anslaget för distriktsinspektörernas i riket kansli- och hyresbidrag i rikets ordinarie budget för år 1951 höjts från 30.000 mark till 36.410 mark per inspektör, har här upptagits ett tilläggsanslag på mark 6.410 för enahanda bidrag åt landskapets folkskolinspektör.

Ålands sjöfartsläroverk.

I ordinarie budgeten för 1951 upptogs 50.000 marks anslag för arvode åt kanslist. På grund av de allmänna löneförhöjningarna på

sommaren 1950 beviljade landstinget den 5 augusti ytterligare 12.500 mark för sagda ändamål, varför i sådant avseende 62.500 mark utbetalades år 1950. I 1951 års budget upptogs endast 50.000 mark för samma ändamål, varför, och då förhållandena på penningmarknaden snarare skulle motivera ett högre anslag för 1951 än för 1950, sagda anslag höjts med 12.500 mark.

Sjunde huvudtiteln.

Kommunikationerna.

Väghållningen.

Tilläggsanslagen på 300.000 mark för byggande och förbättring av kommunal- och bygdevägar och på 300.000 mark för underhåll av sagda vägar motsvara förhöjningarna i rikets budget för år 1950.

Tionde huvudtiteln.

Diverse anslag.

Kommittéer.

Anslaget för kommittékostnader är i 1951 års budget 100.000 mark. Då emellertid i januari detta år utanordnade arvoden och resekostnader enbart åt medlemmarna i Ålands bygdeskolkommitté stigit till 102.077 mark, har anslaget redan nu överskridits,

varför ett tilläggsanslag om 100.000 mark föreslås.

Elfte huvudtiteln.

Ikke inkomstbringande kapitalutgifter.

Hälsö- och sjukvården.

För inköp av transformator till Ålands allmänna sjukhus beviljade landstinget den 29 november 1950 250.000 mark. Då anskaffnings- och uppsättningskostnaderna nu emellertid komma att stiga till ungefär 350.000 mark, är ett tilläggsanslag på 100.000 mark behövligt.

Det föreslagna anslaget på 400.000 mark för inköp av universal-köksmaskiner m.m. torde vara välbefogat, enär sagda anskaffning möjliggör att kökspersonalen minskas med åtminstone ett köksbiträde, vars nuvarande årslön är 145.200 mark.

Undervisningsväsendet.

I skrivelse till landskapsnämnden framhåller ingenjör G.V. Renqvist vid läroverkets maskintekniska avdelning följande:

"I februari 1949 beviljade landstinget ett anslag stort 300.000 mark för ånglaboratoriets och el.laboratoriets iordningställande. Då dessa pengar icke räckt till för arbetet anhåller jag härmed om ett anslag stort 150.000 mark för arbetets slutfö-

373
rande. Härav beräknar jag 75.000 mark för anskaffning av en generator för bromsning av ångmaskinerna och 75.000 mark för rördragning i laboratoriet.

Utom det som anskaffats för den ovannämnda summa i form av material och arbete, har skolan erhållit som donationer apparater och maskiner till ett värde som nytt av c:a 400.000 mark av olika firmor och personer. Sålunda hava vi i detta nu den främsta utrustningen beträffande likströmsmaskiner av alla landets tekniska skolor och kunna utföra ett otal av de kopplingar och driftssystem som förekommer ombord."

Landskapsnämnden har funnit att det begärda tilläggsanslaget i förhållande till likartade anslag i riket är skäligt.

Tolfte huvudtiteln.

Inkomstbringande kapitalutgifter.

Näringsarnas främjande.

Som en följd av att landskapsnämnden gått in för att anlägga en ny plantskola i Grelsby, har landskapsnämnden nu observerat ett anslag stort 3.483.000 mark för uppförande av ett bostadshus åt plantskoleskötaren.

Beträffande behovet av en ny plantskola hänvisas till nedan

374
intagna transumt ur ett sakkunnigutlåtande:

"Utlåtande till Ålands landskapsnämnd.

Beträffande lösningen av plantskolefrågan, med beaktande av Ålands skogshushållningsbehov, får jag vördsamt framhålla följande:

Grundförutsättningen för uppdragande av skogsträd i plantskola är en lämplig jordart. Den bör vara lätt bearbetad, väl kvarhålla växtnäringsämnen och vatten och i densamma får icke försiggå uppfrysning, som lyfter upp plantorna. Dessutom får jorden inte under regn häfta sig vid plantornas blad och barr. Mojordar eller mo-moränjordar fylla bäst dessa villkor.

Enligt dessa allmänna grundprinciper framlägger jag i det följande resultaten av mina undersökningar beträffande de nuvarande plantskolorna:

Bergs plantskola eller den s.k. Övre plantskolan är anlagd på molerjord. Uppfrysningen är kraftig, jordhäftning förekommer och upptagningen av planter under regnväder är besvärlig. Denna lilla plantskola kan dock för framtiden användas för uppdragning av ädla lövträd, men för uppdragning av barrträd lämpar den sig icke.

Den s.k. Nedre plantskolans (tallplantskolan) jordmån är sand.

Plantskolan borde av denna orsak helt och hållet övergivas, ty dess odlande ställer sig alltför dyrt, och man kommer ändå aldrig att erhålla goda planter från densamma. Läget är dessutom olämpligt, då plantskolan inte ligger invid en huvudväg och transporten av plantorna ställer sig därför dyr.

De nuvarande plantskolorna fyller sålunda inte ens minimifordringarna för att kunna tillfredsställa Ålands skogshushållningskrav.

På grund av ovensagda har jag kommit till det slutresultatet att av de områden, som jag undersökt Grelsby erbjuder de bästa förutsättningarna att såsom plantskola tillfredsställa Ålands behov.

Helsingfors, den 25.10.1950.

Lauri Lehtonen

forstmästare, fil.magister."

I anslutning till vad ovan framhållits får landskapsnämnden vördsamt föreslå

att Landstinget måtte fastställa nedan upptagna förslag till första tillägg till

landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat för år 1951 och bemyndiga landskapsnämnden att upptaga för dess utjämnande erforderliga lån.

Förslag

till

första tillägg till ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för landskapet Åland för år 1951.

Kap.mom.

A. INKOMSTER.

Egentliga inkomster.

Tredje avdelningen.

I. Inkomster av blandad natur.

-16. Dagavgifter, naturaförmåner och övriga inkomster från Ålands centralsanatorium och tuberkulosbyrå

2.000.000:-

I kap. 2.000.000:-

III. Avd. 2.000.000:-

Kapitalinkomster.

Första avdelningen.

I. 3. Lån 14.601.010:-

I kap. 14.601.010:-

I Avd. 14.601.010:-

Summa inkomster mk.16.601.010:-

Egentliga utgifter.Fjärde huvudtiteln.Hälsö- och sjukvården.V. Ålands centralsanatorium och tuberkulosbyrå.

1. Avlöningar:

1 sanatorie- och dispensärläkare, grundlön (förslagsanslag)	686.700:-
1 översköterska, grundlön	176.800:-
1 dispensärsköterska, grundlön	136.150:-
2 avdelningssköterskor, grundlön ..	272.300:-
1 laboratorie- och röntgensköter- ska, grundlön	136.150:-
2 assistentsköterskor, grundlön	248.500:-
1 nattsköterska, grundlön	124.250:-
1 ambulerande sköterska, grundlön	124.250:-
3 sköterskebiträden, arvode	308.700:-
1 kosthållerska, arvode	123.200:-
2 kokerskor, arvode	196.000:-
1 bagerska, arvode	98.000:-
2 köksbiträden, arvode	169.400:-
2 servererskor, arvode	169.400:-
2 diskerskor, arvode	169.400:-
1 baderska, arvode	88.550:-
3 avdelningsstäderskor, arvode	254.100:-
2 telefonister, arvode	177.100:-
2 bykerskor, arvode	196.000:-
1 maskinmästare, grundlön	168.800:-
1 maskinist och eldare, arvode	124.250:-
1 eldare, arvode	118.650:-

1 gårdskarll, arvode 118.650:-

1 ekonom, arvode 148.800:-

Indextillägg (förslagsanslag) 1000.000:-

Söndagsarvoden (förslagsan-
slag) 350.000:-Arvoden för nattarbeten (för-
slagsanslag) 50.000:-Dyrortstillägg (förslagsanslag) 75.000:- 6.009.100:-

2. Ålderstillägg (förslagsanslag) 280.000:-

3. Fri bostad, värme och lyse för dispensärläka-
ren och -sköterskan (förslagsanslag) 130.000:-

4. Semestervikariearvoden (förslagsanslag) 150.000:-

5. Kosthållningen 1.500.000:-

6. Medicinalier och förbandsmaterial (förslags-
anslag) 750.000:-

7. Instrument 100.000:-

8. Värme och lyse (förslagsanslag) 1.200.000:-

9. Tvätt och rengöringsmedel samt vattenavgift
(förslagsanslag) 530.000:-

10. Underhåll och komplettering av inventarier 400.000:-

11. Operationsarvoden och resekostnader för
lungkirurg samt arvoden för eventuella
läkardejureringar 200.000:-

12. Diverse utgifter 150.000:-

13. Till landskapsnämndens disposition för sa-
natoriet och tuberkulosbyrån 300.000:-

14. Sjukhusområdets underhåll 50.000:-

V kap. 11.749.100:-

IV Ht. 11.749.100:-

Kap.mpm.	<u>Femte huvudtiteln.</u>	
	<u>Undervisningsväsendet.</u>	
II.	<u>Folkskolväsendet.</u>	
4.	Folkskolinspektorns kansli- och hyresmedel ...	6.410:-
	II kap. 6.410:-	
III.	<u>Ålands sjöfartsläroverk.</u>	
1.	Avlöningar:	
	Kanslist, arvode	12.500:-
	III kap. 12.500:-	
	V Ht. 18.910:-	
	<u>Sjunde huvudtiteln.</u>	
	<u>Kommunikationerna.</u>	
I.	<u>Väghållningen.</u>	
2.	Understöd åt kommunal- och bygdevägar:	
	Byggnad och förbättring (reservationsanslag)	300.000:-
	Underhåll (förslagsanslag)	300.000:-
	I kap. 600.000:-	
	VII Ht. 600.000:-	
	<u>Tionde huvudtiteln.</u>	
I.	<u>Diverse anslag.</u>	
17.	Kommittéer	100.000:-
	I kap. 100.000:-	
	X Ht. 100.000:-	
	<u>Elfte huvudtiteln.</u>	
	<u>Ikke inkomstbringande kapitalutgifter.</u>	
IV.	<u>Hälsö- och sjukvården.</u>	
2.	Anskaffning av transformator	100.000:-
3.	Anskaffning av universalköksmaskiner m.m.	400.000:-
	IV kap. 500.000:-	
V.	<u>Undervisningsväsendet.</u>	

kap.mpm.

6. Ånglaboratoriets och el.laboratoriets vid sjö-
fartsläroverket i ordningställande (reser-
vationsanslag) 150.000:-

V kap. 150.000:-

XI Ht. 650.000:-

Tolfte huvudtiteln.Inkomstbringande kapitalutgifter.I. Näringsarnas främjande.

9. Bostadsbyggnad i Grelsby åt plantskoleskö-
taren (reservationsanslag) 3.483.000:-

I kap. 3.483.000:-

XII Ht. 3.483.000:-

Summa utgifter mk. 16.601.010:-
=====

Mariehamn den 15 februari 1951.

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält.

Landskapskamrerare

Th. Eriksson.